

MYTHRA INVICTUS

O ÚDELE ČLOVEKA

RADOSLAV ROCHALYI

Vydavateľstvo
Spolku slovenských spisovateľov

MYTHRA INVICTUS

O ÚDELE ČLOVEKA

RADOSLAV ROCHALLYI

Copyright © Radoslav Rochallyi 2019

Cover desing © Jana Satková 2019

© Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, spol. s r. o., Bratislava

<http://www.vsss.sk>, e-mail: vsss@stonline.sk

VYDAVATEĽSTVO

SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV

spol. s r. o.

Radoslav Rochallyi: Mythra Invictus

Zodpovedná redaktorka Zuzana Huďová

Obálka Jana Satková

Sadzba Jana Satková

Tlač P+M Turany

Prvé vydanie

Printed in Slovakia

ISBN 978-80-8202-085-7

Venované krvi

Ďakujem

doc. Vladimírovi Suvákovi, PhD.
za postrehy, Pavlovi Kutajovi, MA
a Mgr. Mariánovi Rohaľovi za ich názory
na text, a najmä Mgr. Gabriele Rochallyi
za jej trpezlivosť.

Práve ste otvorili knihu s provokatívnym venovaním – krvi. Fráza ako vystrihnutá z evolučného humanizmu je hodená do tváre sveta, v ktorom sa podstatná časť dňa odohráva v digitálnej simulácii a v ktorom sa uspokojenie dosahuje snáď príliš ľahko a určite príliš rýchlo. Zmyslom tohto úvodu je upozorniť na to, že s krvou je to u Rochallyiho inak, ako by sa mohlo na prvý pohľad zdať, a zároveň, že krv je provokatívnym jadrom myslenia a elitnou kategóriou v hierarchii autorových morálnych hodnôt. Čo si s tým počítať, ako nezablúdiť?

Ak by som mal zvoliť podnadpis konceptu krvi, vybral by som si tézu „posledného lanc-knechta“, rytiera a dobrodruha Bedřicha Schwarzenberga (1800 – 1870): „Nikoliv rozvážně kupředu, nýbrž rozhodně dozadu, neboť před námi je propast!“ Krv spadá do kategórie neskorofeudálnej mentality a Rochallyiho vnímam ako hlbavé-

ho neoaristokrata, a nie ako koketujúceho post-darwinistu. Kniha venovaná krvi je totižto venovaná vlastným deťom, deťom vlastných detí a deťom detí vlastných detí. Tento nostalgicko-dynastický svetonázor je však paradoxne výraz extrémnej viery v budúcnosť.

Povedané s Viktorom Franklom (1905 – 1997), ktorý skúmal duše spoluväzňov v koncentračných táboroch: „Jednoducho je typické, že človek vlastne dokáže existovať len pod zorným uhlom budúcnosti, teda akosi sub specie aeternitatis... Ten, kto už nevládze veriť v budúcnosť, je v tábore stratený. S budúcnosťou stratí duševnú silu, opustí sa vnútorne a upadne fyzicky i psychicky... Vtedy už nič neplatí – nepomáhajú prosby, vyhrážky ani bitka, všetko je márne; ostáva jednoducho ležať, takmer sa nehýbe a v prípade, že krízu vyvolala choroba, nie je ochotný dať si pomôcť, prípadne sa dať zaviesť na ošetrovňu. Vzdá sa! Dokonca mu neprekáža, že leží vo vlastnom moči a výkaloch, nič ho už nezaujíma.“

Viera v budúcnosť je zároveň mostom medzi Rochallyim a počiatočným stavom jeho hrdi-

nu. Caut budúcnosť stratil a stratil tak dušu. Došiel do štádia depresívnej zatrpknutosti, „nasáva horkosť, spomienky sa mu stávajú hmlou a zapudí všetko dobré a cnostné“. Teda, našťastie, len takmer všetko – ostala mu vlastná česť. A tak odchádza do hôr, aby „neobťažoval svojím smútkom a nevideli ho oči, ktoré by ho mohli ľutovať“. A vďaka tomu začala jeho záchrana. Mythra Invictus je o ceste von z tohto temného labyrintu.

Čitateľ by mal azda vedieť, že kniha je v istom zmysle založená na skutočných udalostiach a množstvo prvkov tohto príbehu sú faktické reálie starovekého kultu. Mithraizmus má korene, ktorého siahajú hlboko do starovekého priestoru dnešného Iránu a Indie. Bol to tiež kult aktívny vo vojenských kruhoch neskorého Ríma – na európskej pôde vyhasol až s nástupom kresťanstva v priebehu 4. storočia n. l.

Rochallyiho Mythra Invictus však vychádza na začiatku 21. storočia, ktorému v našej civilizácii panuje divný smútok ťažko infantilných mileniálov. A aj keď má azda každý právo na svoj názor a každý má svoje presvedčenie, a aj keď je